

Stöd Kväckarnas utvecklingsarbete

Kväkarhjälpsnytt 2-2019

augusti

TEMA: Kväkarhjälp i Bangladesh

Nedslag i Bangladesh, mars 2019

Vi möts av stor misstänksamhet på Dhakas flygplats. "Vad är det ni vill här? Vilka ska ni träffa? Varför ska ni besöka Netrakona, denna avkrok?". Frivilligorganisationer är inte alltför välkomna, det märker vi tydligt. Men någon känner ändå till SUS - vår lokala partner - och vet att berätta att det är en synnerligen respekterad och samhällsnyttig organisation.

Vi reser norrut med bil och ser tecken på den pågående utvecklingen i landet: Tusen och åter tusen bensinmotorer i auto-rickshaws och tuk-tuks har bytts ut mot batteridrift. Skyltarna kring byggprojekten är ofta på kinesiska medan Saudiarabien har bidragit till många skinande nya moskéer. Våra värdar förklarar att Bangladesh är ett "muslimskt sekulärt" land där man på papperet får ha vilken religiös övertygelse man vill, men där det ständigt blir allt svårare för tempel, kyrkor och andra yttringar för övriga religiösa eller icke-religiösa strömningar. Landet är även utsatt för kraftiga klimatförändringar, främst ifråga om ökad nederbörd. Områden nära kusten har redan börjat att hamna under vatten. Övriga översvämningar ("flash floods") inträffar ofta i det område där SUS arbetar.

Hos SUS i Netrakona

Vi har obligatorisk polisescort genom Netrakona-distriktet. Det finns en allmän hotbild mot utlänningar här, men det är sannerligen inget vi känner av, för alla vi möter är vänliga.

Vi svänger in framför SUS huvudkontor och möts av Begum Rokeya, som grundade SUS år 1987.

Här finns även många av de hängivna medarbetare som arbetat länge i organisationen och fått den att växa ut till en rörelse som idag stöttar 40 byar, driver det blå sjukhuset här intill, hjälper utsatta kvinnor med skyddat boende och har ett hantverkscenter mellan kontoret och "Dream Center"; gästhuset med konferenslokal.

Kväkarhjälps givare skänker 70.000 kronor om året till SUS, vilket tillsammans med SIDA:s årliga bidrag på 1,3 Mkr under det nu pågående projektet (2018-2020) gör att vi är SUS största bidragsgivare.

Begum Rokeya, Arnold Langefors och Görel Råsmark

Utveckling av samhällen: Jämställdhet, rättigheter och samverkan

Vi besöker flera byar där SUS arbetar enligt metodiken "integrated development". Metoden består i att utveckla de sociala strukturerna på många sätt samtidigt, för att åstadkomma en hållbar och genomgripande förändring. Ökad jämställdhet är mål nummer 5 i Agenda 2030 och står i fokus när SIDA förmedlar medel till civilsamhällsorganisationer i Sverige. Kväkarhjälp är en av alla de organisationer som ska omsätta medel till praktiskt arbete för jämställdhet. Sedan start har SUS sett kvinnors möjlighet till försörjning och inflytande som vägen till god utveckling. Det kom tidigt att omfatta även barn och tonårsflickor och på senare tid även pojkar och män.

Byn Jurail

Långt ute bland de vackert gröna risfälten, långt från större vägar, ligger byn Jurail, i Kendua-distriktet. Här har SUS varit verksamt bara i några få år. Så snart vi stiger ur bilen omringas vi av nyfikna tonårspojkar. Byn får sällan besök utifrån och av västerlänningar – aldrig. Pojkarna är magra men ser friska, starka och glada ut. Alla vill ta selfies med oss. Vi möts av SUS lokala projektsamordnare som känns just så trygg och handlingskraftig som man kan önska av en god ledare och mentor.

Klubben för tonårsflickor är inrymd i ett enkelt hus utan fönster, men rummet är stort och fint dekorerat. Flickorna visar stolt upp sitt "problemträd" där de har ritat in sina svårigheter som löv på trädet för att göra dem synliga. Därefter har de fått rangordna. Överst på listan kommer barnnäktenskapen, en högst levande tradition trots att det är förbjudet i lag. De visar förstås även vad de planerar att göra åt saken – tillsammans. Stolt berättar de att de redan hunnit stoppa fyra barnnäktenskap genom att slå larm och gemensamt prata med föräldrarna. De utstrålar framtidstro och den kraft som kommer av att de vet att de kan lita på varandra och har en gemensam väg framåt. I klubben får de även lära sig sy kläder av 10 olika modeller; de ska tjäna pengar och ha ett gemensamt bankkonto.

Tonårskillarna har också en klubb, helt nystartad. Det är viktigt på många sätt; ett exempel är att pojkarna har fått upp ögonen för hur barnnäktenskapen är ett problem även för dem. De har även insett att det som kan vara lekfullt retande från deras sida kan vara trakasserier mot flickorna. Har de andra problem? Jovisst: De fastnar i sina mobiler och ägnar dagarna åt sociala medier. Men nu när de har klubben så träffas de på riktigt, berättar de lite blygt men tacksamt. SUS har just arrangerat en cricketurnering och de visar ivrigt prispokalen.

En annan nystartad klubb i byn är "senior citizens' club". De vördnadsvärda männen med hennafärgade skägg berättar att de känt sig bortglömda och marginaliserade, men nu med klubben har de en samlingspunkt samt TV och tidningar. Vi försöker även få kvinnorna att berätta något, men de är inte vana vid det. Att de kan ha en gemensam klubb är ändå viktigt och kvinnorna uppmuntras att föra sin egen talan.

Några stolta veteraner från frihetskriget 1971 sitter på en bänk. De är glada för att seniorerna har fått en uppgift av SUS: Att vara byns skyddsänglar. Tonåringarna vet att seniorklubben finns till deras stöd och alla är införstådda med SUS metodik.

Vi besöker även den lilla byskolan och en träff där bybarnmorskan ger råd och anvisningar till gravida kvinnor. Allt känns genomtänkt, konstruktivt och väl fungerande. På liknande sätt stöttar SUS nu 40 andra byar, i olika skeden. Pojkarna följer oss ut ur byn. Det sista vi hör är: "Vi kommer aldrig glömma den här dagen. Glöm oss inte."

Religions- och övertygelsefrihet

Gröna, gula och röda lappar viftar i luften. Det är workshop på temat "Freedom of Religion or Belief" i SUS konferenslokal, "Dream Center". Vår handläggare från Svenska Missionsrådet, Viktoria Isaksson, låter oss testa våra värderingar och kunskaper inom området. SUS ledningsgrupp deltar engagerat.

Ämnet är högaktuellt; Föreläsningar om att kvinnor bör vistas i hemmet och att flickors utbildning inte är viktig ökar. Muslimska religiösa skolor, madrasas, växer i antal. Vissa av dem är statliga och erbjuder bred undervisning. De privata är mer fundamentalistiska – där baseras undervisningen endast på religiösa skrifter.

Under 2018 startade SUS samarbete med två statliga madrasas. I ungdomsgrupper, där flickor och pojkar är tillsammans, diskuteras angelägna frågor, som till exempel korrption, och ungdomarna delar med sig av nya lärdomar både till kamrater och till hemmen. Att SUS tillsammans med sådana moderata madrasas möjliggör blandade klasser är enligt bangladeshkännare vi pratar med – smått revolutionerande.

I april 2020 planerar vi - i samarbete med SMR - en lärvecka om Konfliktkänslighet och religion. Syftet är att hjälpa SUS och andra lokala aktörer att lära sig förstärka mekanismer som kan skydda mot eskalerande radikaliserings och öka respekten för den mänskliga rättigheten var och har till sin egen övertygelse.

SUS hospital – sjukhuset som både hjälper och förändrar

Det är proppfullt av mammor och barn i det lilla rummet för sjukgymnastik. Flera barn med CP-skador tittar storögt på oss. Vi ger mammorna ett uppmuntrande tal. De har varit modiga och vågat bryta med traditionen att barn med funktionsnedsättningar ska stanna hemma och föräldrarna skämmas – tack vare att SUS Hospital aktivt når ut till dem och välkomnar dem till terapi. En muslimsk mamma sjunger - tillsammans med den hinduiska terapeuten - en sång om tacksamhet till Gud. Det lilla rummet vibrerar av kärlek och inspiration.

Sjukhuset har två läkare; båda är unga kvinnor och ganska nya i sina uppdrag. De är från trakten och brinner för att hjälpa sin hembygd – det märks. Vi vet att endast så kan SUS få behålla unga, välutbildade, kvinnliga medarbetare; de som vill göra karriär har lätt att få betydligt mer lönande jobb i Dhaka. Vi får höra om hur de arbetar med mödravård och förlossningar. De utstrålar kompetens och entusiasm och vi kan lätt föreställa oss vilka goda förebilder de är för traktens flickor

Handicraft center & Shelter House

Översta våningen på SUS Hospital fungerar som skyddat boende för upp till tio utsatta kvinnor. Vid vårt besök bor det fyra stycken där. Vi träffar dem på SUS Handicraft Center där de får arbeta med olika former av hantverk och därigenom förtjäna sitt uppehälle.

Rummet är enkelt och lite mörkt. En vävstol dunkar i bakgrunden. På golvet hukar två kvinnor över ett stort stycke broderi. I ett annat hörn sitter en kvinna som flinkt väver små korgar av strå. Händerna skvallrar om en livstid av hårt arbete. De är i oupphörlig rörelse och korgen blir lätt, ljus och vacker. Kvinnornas ögon är sorgsna men de ler vänligt mot oss, utan ett ord.

Nästa etapp

Det är snart dags att planera för nästa treårsansökan, 2021 – 2023, hos SMR. Parallellt pågår samtal om stöd för kapacitetsutveckling. Organisationen behöver utvecklas för att möta nya utmaningar, som till exempel risken för minskat stöd från utlandet när Bangladesh blir ett medelinkomstland och att allt fler givare vill rikta sina bidrag enbart till verksamhet i fält. Då blir Kväkarhjälpens stöd för organisationsutveckling ännu viktigare.

Övriga nyheter i korthet

Kväkarhjälpen har, tillsammans med systerorganisationer i Europa, startat ett samarbetsprojekt omkring Alternative to Violence Programme (AVP). I nästa nyhetsbrev kommer vi att beskriva arbetet med gemensamt stöd till ett AVP projekt i Afrika.

Kväkarhjälpen verkar för fred genom att bidra till rättvisa villkor, men arbetar inte med information om fredsfrågor generellt. En sådan funktion finns nu inom Vännernas samfund genom den nystartade Fredskommittén som så småningom kommer att kunna nås via samfundets hemsida.

Framtiden: Halvårsrapporterna från våra projekt andas, glädje, tacksamhet och framtidstro! Också stolthet och entusiasm. Det sporrar oss att fortsätta vår hjälp till självhjälp.

Om Du vill kan Du öronmärka ditt bidrag till ett bestämt projekt – skriv projektnamnet på inbetalningskortet när du skickar din gåva. Om du vill skicka en gåva till någon vän: skriv mottagarens namn och adress på inbetalningskortet, så skickar vi ett vackert kort som uppvaktning eller till minne till mottagaren.

I din internetbank kan du lägga in stående överföring månadsvis eller kvartalsvis till oss. Ange ditt postnr och din signatur i "meddelande till betalningsmottagare" – t.ex. "571 40 TF" – eller skriv ett mejl eller ring till oss så får du hjälp.

Vill du hellre använda **Swish** så är numret: **123-276 67 56**

Kväkarhjälpen, Box 9166, 102 72 STOCKHOLM.

Tel: 070-818 02 78 (ombud) eller 0380-756 19, 070-732 78 65 (kassör)

Plusgiro: 30 39 01-3. E-post: kvakarhjalpen@kvakare.se

Hemsida: www.kvakare.se/kvakarhjalpen

Plusgiro 30 39 01-3